Monoclonal Antibody Against Antigens of *Leishmania infantum*: Optimize the Growth Condition of Monoclonal Antibody-producing Hybrids

Ezzat Nourizadeh

1. Assistant Professor, Department of Microbiology, College of Science, University of Mohaghegh Ardabil, Ardabil, Iran

Received: 2020/03/25 **Accepted:** 2020/07/12

Abstract

Introduction: Leishmania (L.) infantum is the etiologic cause of visceral leishmaniasis in Iran. Efficient vaccines and diagnosis methods are required to control leishmaniasis. The aim of this study is produce and optimize monoclonal antibodies against promastigotes forms of L. infantum antigen.

Materials and Methods: The mice were vaccinated with the *L. infantum* antigen and their antibody titers were determined by the ELISA method. Spleen cells of the most immune mouse were fused with SP2/0 in the presence of Poly Ethylene Glycol. The effect of supernatant of SP2/0 and mice peritoneum macrophage cells culture (SSMCC) on hybridoma cell proliferation was studied.

Results: Among the 12 fusion, a total of 26 monoclonal were positive.12 of which had acceptable optical absorbance in OD 450 nm. Finally, 4 clones, designated as 8D2 FVI6, 8D2 FVI3, 6G2 FV4 and 6G2 FV3. From these hybrids, anti-promastigotes *L. infantum* monoclonal antibodies were obtained. SSMCC was shown to play a key role in hybridoma proliferation and of mAb production. It seemed that SSMCC is rich of growth factors.

Conclusion: It seems in the near future, this SCCSM can be used as a growth factor for cancerous and non-cancerous cells in research centers at a wider level.

*Corresponding Author: Ezzat Nourizadeh Address: Department of Microbiology, College of Science, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran Tel: +989144543481

E-mail: nourizade@ut.ac.ir

Keywords: Monoclonal antibodies, *Leishmania infantum*, Cell culture

How to cite this article: Nourizadeh E. Monoclonal Antibody Against Antigens of *Leishmania infantum*: Optimize the Growth Condition of Monoclonal Antibody-producing Hybrids, Journal of Sabzevar University of Medical Sciences, 2021; 28(4):775-789.

Introduction

Trypanosomatid protozoans belonging to the genus Leishmania are obligate parasites of mammalian macrophages. Thelife cycle of these organisms goes through two morphologically different stages: the amastigote, which is found in the parasitophorous vacuoles of host macrophages and dendritic cells, and the promastigote, which is an extracellular flagellated formfound in the gut of the sandfly vector. At least, 15 Leishmania species are infectious for humans and cause a wide spectrum of diseases, including cutaneous, mucocutaneous, and visceral leishmaniasis, as well as asymptomatic infections. Intermediatemforms may be encountered, and the same parasite species may cause different forms of disease. Leishmaniases are prevalenton four continents, and the World Health Organization con-siders leishmaniases to be among the ajor infectious diseases in the world. Leishmania infantum is the causative agent of infantile visceral leishmaniasis in the Mediterraneanregion. Leishmania causes several different diseases such as cutaneous leishmaniasis that is self-limiting, and Kala-azar. Due to importance of the disease there is a need for an effective Diagnosis.

Leishmania infantum is the etiologic cause of Visceral leishmaniasis in Iran. Efficient vaccines and diagnosis methods are required to control leishmaniasis. Three forms of this disease have been identified in humans in which visceral leishmaniasis is the most threatening form; visceral leishmaniasis is endemic in 62 countries as well as in the Mediterranean region and Iran. Previous studies showed that the etiological cause of kalaazar in Iran (Ardabil, Fars, East Azarbaijan, North Khorasan, Qom and Bushehr) is the L. infantum strainThe aim of this study is produce and optimize monoclonal antibodies against promastigotes forms of L. infantum antigen. There are millions of people throughout the world as well as in Iran suffering from Leishmaniasis. Antibodies have been used as therapeutics already in the late 19th century in the form of patient or animal derived sera to treat infectious diseases. With the invention in the 1970's of the method to produce monoclonal antibodies (mAbs), the idea of a magic bul- let, in particular against tumour specific antigens in addition to infectious diseases, started to take a strong hold.

Monoclonal Antibodies are highly beneficial tools for the diagnosis, biochemical and

immunopathological identification of *Leishmania* parasites. Leishmaniasis is endemic in 88 countries. Amastigote forms of *Leishmania* are experts at exploiting host cell processes to establish infection. So far, control of these diseases by hygienic methods has not been successful. So treating the disease is the current solution to fight the disease.

The first step in treating the disease is to diagnose the disease early and differentiate it from other diseases. Although there are good practical methods for diagnosis, the sensitivity of these methods is different and some of them do not have high sensitivity and specificity.

Monoclonal antibodies are used identification of antigens of various microorganisms as a suitable tool for use in diagnostic, therapeutic and research tests. Monoclonal antibodies are key reagents used in the diagnosis of infectious and non-infectious diseases.Leishmaniasis is widely distributed around the world and is greatly important for humans as a leading cause of serious infectious diseases. Leishmaniasis is one of the most important contagious diseases caused by parasites of the genus Leishmania, a common parasite throughout the world and Iran.

Monoclonal antibodies (mAbs) are important for the identification of species determinants on promastigotes types of *Leishmania* antigens. These parasites have a relatively simple digenetic life cycle, existing in the sandfly vector as promastigotes and in suitable host macrophages as intracellular amastigotes.

Methodology

First, standard strains were cultured and promastigote antigens of L. infantum were obtained.

Promastigote culture: A standard Iranian strain of Leishmania infantum (MHOM/IR/04/IPI-UN10) (obtained from Pasteure Institute of Iran) reference strain ofWHO (MHOM/TN/80/IPT1) was used in this study. At first, promastigotes of these strains were cultured in NNN (Novy-Ma.cNeal-Nicolle) special media. Then, the parasites were transferred to RPMI-1640 Germany) medium (Gibco. Frankfurt, supplemented with fetal bovine serum (FBS) 10% (Biosera, South America), L-glutamine (2 mM)1% (Gibco), antibiotics penicillin (100u/ml) and streptomycin $(100 \mu g/ml)$ 1%) (Merck,

Germany). They were incubated in 24°C to reach appropriate concentration. After that, the cultured promastigotes were used to obtain amastigotes antigens.

Preparation of *L. infantum* **antigens**:Harvested amastigotes were counted (4×109 parasite cells) and their antigens were extracted using the freeze (five times at liquid nitrogen) and thaw at 37° C. For preparation of antigens, different dilutions were prepared in several vials. promastigotes antigens were collected and stored at -70 °C until use.Since then, BALB/c smice were immunized and antibody titers were determined.

Immunization of mice: Four female BALB/c (6-8 weeks old) mice were injected intraperitoneally, and subcutaneously (at tail base) with 40 μ g of soluble *L. infantum* antigens preparation in complete Freund adjuvant and 2 weeks later were boosted with the same amount of antigen in incomplete Freund adjuvant. Then the serum antibody titers of mice 30 days after injection were measured. When 1/1000 dilution of sera had positive reaction with antigen in ELISA, the mouse with highest OD in ELISA was selected for fusion. Three days before fusion, selected mouse was boosted with 40 μ g antigen intravenous through the tail.

Cell fusion

Sp2/0-Ag14 cells (IBRC C10106) were used for fusion and cultured in special mediums. Several cultures of these cells were prepared and their growth rate was assessed precisely, and cultures with live cells higher than 90% were selected for fusion. The cells were kept in exponential growth phase and retained at this phase for fusion. Isolated lymphocytes from spleen of immunized mice and myeloma cells were fused at a ratio of 10 to 1 in the presence of PEG (polyethylene glycol; MW 1450, Sigma) and then fused cells were transferred to the complete culture medium containing (Hypoxanthine-aminopterin-thymidine), (Sigma, St. Louis, Missouri, USA) L-glutamine (2 mM), 20% FBS, 5% CO₂, 1% penicillin (100 U/ml) with streptomycin (100µg/ml) and were incubated at37°C. After 1 week HAT, medium were replaced with HT (Hypoxanthine and thymidine) medium (Sigma). Hybridoma cell presence and the colonies were identified using an invert microscope. Part of these cells were suspended in a special freezing medium and reserved in liquid nitrogen for future tests. Also, some parts of them were used for subsequent analyses.

Cloning of hybridoma cells by Limiting Dilution Assay

Positive clones were selected. Each colon was suspended in culture medium using limiting dilution and split into 96-well plates to reach a uniform suspension so that approximately one cell was placed in each well and incubated at 37°C. They were cultured in complete culture medium plates with feeder layer and supplements such asoxalate, pyruvate, and insulin (OPI), (Merck) growth factor. Consequently, mAb producing monocolones were isolated.

Production of Ascitic Fluids

Hybridoma cells with (the highest OD) producing mAbs were grown in RPMI-1640 (Gibco) supplemented with 10% FBS, harvested and washed twice in phosphate-buffered saline (PBS), (Sigma). Eight days after pristane injection, BALB/c mice were injected intra-peritoneally with 2×10⁶ hybridoma cells suspended in 0.5 ml PBS. Fluid was collected from the peritoneal cavity 10 days after the injection of the cells. Ascitic fluid was kept at 4 °C for 1 h and centrifuged at (4000×g, 20 min). Supernatant was collected and stored at -70 °C until use.

Preparation of cell culture supernatant

SP2/0 and peritoneum macrophage cells were separately cultured in complete culture medium containing RPMI-1640 (Gibco Co. UK), penicillin (100U/ml) and streptomycin (100µg/ml). This was conducted in the presence of FBS 10% (Gibco Co. UK) and 5% CO₂ in the incubator at 37°C. After proliferation and covering much parts of the flask by cells, the supernatant was discarded and incubated cells were washed twice using centrifuge (8 min, 800 rpm). After 24 h, cells were obtained from the stationary phase and centrifuged for 8 min with 3000 rpm. Subsequently, supernatant was harvested and filtered using 22 μm filters.

Comparison of the effects of cell supernatant and growth factors on hybridoma

Before using the supernatants of sp2/0 and peritoneum macrophage cells, the addition amount to complete medium was analyzed and optimized . The content of the sixth fusion hybridoma was divided between 21 plates and 2.5×10^5 ml cells were positioned in one well of 6-well plates. In the first three plates, complete culture medium containing 10% of sp2/0 cells supernatant was added. In the second set of three plates, complete culture medium containing 10% peritoneum

macrophage cell supernatant was added. In the third three plates, supernatant of SP2/0 and mice peritoneum macrophage cell culture (SSMCC) were added to the complete culture medium equally (10%). In the fourth three plates, only 1% sodium pyruvate was added to the complete culture medium as growth factors. In the fifth three plates, only feeder layer (2000 cells/well) was used and in the sixth three plates, OPI was applied as a growth factor. Finally, three plates that only contained complete culture medium were used as controls. All plates were incubated in an incubator with 5% CO₂, 37°C temperature and 90% humidity. After 1 week, cells in wells were counted and their average number was calculated.

For hybridoma cell formation, lymphocytes isolated from spleen of immunized mice and myeloma cells were fused at a ratio of 10 to 1 in the presence of polyethylene glycol, followed by limiting dilution for the isolation of monoclones. Subsequently, antibody isotypes were determined by using the isotyping kit. The best clone was injected intraperitoneally to pristane-primed mice for large scale production of monoclonal antibodies. The specificity of antibody was determined with Western blotting. The mice were vaccinated with the L. infantum antigen and their antibody titers were determined by the ELISA method. Spleen cells of the most immune mouse were fused with SP2/0 in the presence of Poly Ethylene Glycol. The effect of supernatant of SP2/0 and mice peritoneum macrophage cells culture on hybridoma cell proliferation was studied.

Results

Among the 12 fusion, a total of 26 monoclonal were positive.12 of which had acceptable optical absorbance in OD 450 nm. Finally, 4 clones, designated as 8D2 FVI6, 8D2 FVI3, 6G2 FV4 and 6G2 FV3. From these hybrids, anti-promastigotes *L. infantum* monoclonal antibodies were obtained. SSMCC was shown to play a key role in hybridoma proliferation and of mAb production. It seemed that SSMCC is rich of growth factors.

Conclusion

Since 1975, when Kohler and Milestein discovered monoclonal antibodies, rapid advances in hybridoma technology and the application of monoclonal antibodies have been made. Pan and McMahon-Pratt also developed monoclonal antibodies against *Leishmania* pipanoi amastigotes

in 1988. In 2004, Froes and colleagues developed monoclonal antibodies against *Leishmania shagasi* amastigotes.

To date, monoclonal antibodies specific to the species of *Leishmania mexicana*, *Brasiliensis* and **Tropica** complex and *Donovani* have been produced for use in the immune diagnosis and taxonomic classification of *Leishmania* species. According to various studies on antigens of different species of *Leishmania*, little information is available about *Leishmania infantum*.

However, according to the information available in the network, no specific monoclonal antibody against the pro-mastigot form of *Leishmania infantum* has been prepared in Iran.

Therefore, preparation of a specific monoclonal antibody against the promastigotic form of Leishmania infantum of Iranian strain seems to be very necessary. In this study, 12 monoclons had the desired antibody. Compared to the work of other researchers, our results differ in terms of the number of monoclones obtained, and this significant difference can be due to the use of our new applied strategies as well as its breadth. Methods the development of monoclonal antibodies against Leishmania infantum promastigotes is important in that it is useful in determining the species of Leishmania, its direct diagnosis in the wound. In cell fusion, one of the most essential factors for hybrid production is the presence of a strong growth factor, in the absence of which hybridoma production is difficult. Hybridoma cells usually grow better in a rich culture medium. Growth factors that are imported from abroad, such as OPI and sodium pyruvate, are firstly very expensive and secondly, they are difficult and time consuming to obtain from abroad.To make monoclonal antibodies costeffective, biological growth factors can be substituted for chemical growth factors. The use of this material as a growth factor is low cost, easy and practical method and secure.

It seems in the near future, this SCCSM can be used as a growth factor for cancerous and non-cancerous cells in research centers at a wider level.

Acknowledgment

This research was conducted with the financial support of the Vice Chancellor for Research of Mohaghegh Ardabili University. We would like to thank the Vice Chancellor for Research and Technology of Mohaghegh Ardabili University.

Conflict of Interest: Ezzat Nourizadeh (Responsible Author) hereby undertake not to

submit this article to any other publication at the same time and assign the copyright to this publication.

بهينهسازي شرايط رشد هيبريدهاي مولد أنتىبادي مونوكلنال عليه أنتىژن ليشمانيا اينفنتوم

عزت نوريزاده^۱

١. استاد استادیار، گروه میکروبیولوژی، دانشکده علوم، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۴/۲۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۱/۰۶

* نویسندهٔ مسئول: عزت نورىزاده نشانی: اردبیل، دانشگاه محقق اردبیلی، دانشکده علوم، گروه میکروبیولوژی تلفن: ۹۱۴۴۵۴۳۴۸۱ رايانامه: شناسه ORCID: -0000

nourizade@ut.ac.ir 0001-8933-5787

كليدواژهها:

آنتیبادی مونوکلونال، لیشمانیا اینفانتوم، کشت سلولی

چکیده

ز مینه و هدف: لیشمانیا اینفانتوم، عامل اتیولوژیک لیشمانیوز احشایی در ایران است. واکسنهای مؤثر و روشهای تشخیصی برای کنترل لیشمانیوز لازم است. آنتیبادیهای مونوکلونال ابزاری باارزش برای تشخیص، درمان و تعیین ویژگی آنتیژنی انگلها مورد استفاده قرار گرفتهاند. هدف از این مطالعه، بهینهسازی شرایط رشد هیبریدهای مولد آنتى بادى مونوكلنال عليه آنتى ژن پروماستيگوت ليشمانيا اينفنتوم است.

مواد و روشها: موشها توسط آنتی *ژن لیشمانیا اینفنتوم* واکسینه شدند و تیتر آنتی بادی های آنان توسط روش الايزا تعيين شدند. سلولهاي طحال موشهايي كه بهخوبي توسط آنتي ژن ليشمانيا اينفنتوم ايمن شده بودند با سلولهای SP2/0 در حضور پلی|تیلن گلیکول ادغام شدند. تأثیر سوپرناتانت سلولهای SP2/0 و سلولهای ماکروفاژ صفاقی موشها بر تکثیر سلولهای هیبریدوما بررسی شدند.

یافتهها: در میان ۱۲ فیوژن درمجموع ۲۶ مونوکلون مثبت بودند که ۱۲ مونوکلون جذب نوری (OD) قابل قبولی داشتند. ۴ كلون به عنوان 6G2 FV4 ، 8D2 FVI3 ، 8 D2 FVI6 و 6G2 FV3 تعيين شدند. از اين هيبريدها، مونو كلونال آنتیبادیها علیه *لیشمانیا اینفانتوم* به دست آمد. همچنین این مطالعه نشان داد که مایع رویی (سلولهای SP2/0 و سلولهای ماکروفاژ صفاقی) نقش کلیدی در تکثیر هیبریدوما و تولید آنتیبادیهای مونوکلونال دارد که سرشار از فاکتورهای رشد است.

تیجه گیری: به نظر می سد در آینده نزدیک مایع رویی مذکور می تواند به عنوان یک فاکتور رشد برای سلولهای سرطانی و غیرسرطانی در مراکز تحقیقاتی در سطح وسیعتری مورد استفاده قرار گیرد.

مقدمه

ليشمانيوز توسط نيش پشههاي خاکي جنس Phlebotomus و Lutzomyiaمنتقل می شود. این بیماری در ۹۸ کشور جهان که ۳۵۰ میلیون نفر در معرض خطر عفونت هستند بومی است. تأثیر این بیماری عمدتاً بر جمعیت فقیر در سطح جهان است [۱]. میزبان اصلی لیشمانیوز در بین حیوانات اهلی، سگها هستند و در اپیدمیولوژی این بیماری نقش اساسی دارند. در میان اشکال ليشمانيوز، ليشمانيوز احشايي شايعترين بيماري است [۲]. چندین عامل خطر از جمله مهاجرت گسترده، تغییر شکل

شهرنشینی، سر کوب سیستم ایمنی و سوءتغذیه و موفق نبودن درمان، شیوع لیشمانیوز را در جهان افزایش می دهد [۲،۱].

در حال حاضر سالانه بیش از ۴۵۰۰ مورد در مناطق آندمیک گزارش شده است. در میان اشکال بالینی شناخته شده این بیماری، کالاآزار شدیدترین و پیشروندهترین شکل است؛ زیرا در صورت درمان نشدن، کشنده است [۱]. در بسیاری از نقاط جهان، بهویژه در چین، آسیای میانه، خاورمیانه، قفقاز، مدیترانه و آمریکای جنوبی، بیماری خطرناکی است که از طریق حیوانات به انسان منتقل ميشود [٣].

Copyright © 2021 Sabzevar University of Medical Sciences. This work is licensed under a Creative Commons Attribution- Non Commercial 4.0 International license (https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/). Non-commercial uses of the work are permitted, provided the original work

Published by Sabzevar University of Medical Sciences.

در زمانهای اخیر، بیماریهای انگلی ناشی از لیشمانیوز در بسیاری از مناطق جغرافیایی پدید آمده و منجر به نگرانیهای بهداشتی و اقتصادی جهانی شده است. وضعیت اقتصادی ضعیف خانوارها نیز نقش عمدهای در شیوع این بیماری دارند [۴]. طبق اعلام سازمان بهداشت جهانی، لیشمانیوز از بیماریهای مهمی است که مشکل جدی برای سلامتی جهان است و در صورت درمان نشدن به مرگ منجر می شود [۵].

نتایج تحقیقات سازمان بهداشت جهانی نشان می دهد بیماری لیشمانیوز احشایی در جهان در کشورهای کلمبیا، اتیوپی، کنیا، سومالی و سودان در سالهای ۲۰۰۸ میلادی تا ۲۰۱۶ درحال افزایش است. لیشمانیوز از مهم ترین بیماریهای واگیری است که در سراسر جهان بهویژه در کشور ایران در سطح گسترده انتشار دارد. لیشمانیوز علی رغم تمام تلاشهای انجام شده هنوز یکی از مشکلات بهداشتی جهان و منطقه می باشد [۹-۸].

تاكنون كنترل اين بيماريها با روشهاي بهداشتي موفقیتآمیز نبوده است؛ بنابراین درمان بیماری راهحل کنونی برای مبارزه با این بیماری است. اولین قدم برای درمان بیماری، تشخیص بهموقع بیماری و افتراق آن از بیماریهای دیگر است. با وجود اینکه روشهای عملی خوبی برای تشخیص وجود دارد اما حساسیت این روشها متفاوت است و برخی از آنها از حساسیت و ویژگی بالایی برخوردار نیستند. آنتی بادی های مونوکلنال در شناخت آنتی ژنهای مختلف میکروارگانیسمها بهعنوان ابزاری مناسب برای استفاده در آزمونهای تشخیصی، درمانی و امور تحقیقاتی به کار می روند. برای تولید آنتی بادی های مونو کلنال، ^{V} (OPI) فاکتورهای رشد از قبیل اگزالات پیروات انسولین ضروری است. فاکتورهای رشد معمولاً گرانقیمت هستند. هدف از این تحقیق، طراحی تکنیکهای کاربردی مقرون به صرفه به منظور تولید بیشتر آنتی بادی های مونوكلنال عليه اشكال پروماستيگوتي گونه خطرناک ليشمانياها يعنى ليشمانيا اينفنتوم مىباشد.

۲. مواد و روشها

۱،۲. سـوشهای لیشـمانیا اینفنتوم: سـوش اسـتاندارد لیشمانیا اینفنتوم (MHOM/IR/04/IPI-UN10) جداشده از

یک بیمار در ایران در این بررسیی در محیطهای کشت سلولی تکثیرگردید و برای ایمونیزاسیون موشها استفاده شد. این تحقیق مطابق با کد اخلاق دانشگاه محقق اردبیلی (IR.UMA.REC.1400.007) انجام پذیرفت.

۲،۲ کشت سوش های استاندارد و تهیه آنتی ژن: برای کشت سوشهای لیشمانیا اینفنتوم نخست از محیط کشت دو فازی (NNN (Novy-MacNeal-Nicolle) استفاده شد و سپس کشت انگل در محیط کشت مایع 1640 اساله، TBS سرم جنین گوساله، L-glutamine (ماساله، و آنتی بیوتیک شامل پنی سیلین (100 u/ml) و آنتی بیوتیک شامل پنی سیلین (100 u/ml) و استرپتومایسین (100 μg/ml) انجام گرفت. از انگلهای کشت شده برای تهیه آنتیژن استفاده شد. بدین ترتیب انگلهای حاصل شمارش شدند و آنتیژن آنها توسط روش انجماد- ذوب استخراج شد [۹].

۱۰.۳. روش تهیه آنتیژن: سلولهای کشت داده شده انگلها پس از شمارش، در چند ویال کرایو تقسیم شدند. سپس درون یک فالکون ۵۰ میلیلیتری که روی کل سطح آن سروراخهایی برای ورود ازت مایع تعبیه شده بود قرار داده شد. نمونهها به مدت ۱۰ دقیقه در تانک ازت قرار گرفت و پس از فریز شدن به داخل بنماری ۳۷ درجه سانتی گراد منتقل گردید. این عمل برای هر نمونه ۵ مرتبه تکرار شد. آنتیژنهای حاصل در دمای ۷۰ درجه سانتی گراد تا زمان استفاده نگهداری شدند.

ایمن سازی موش ها: تعداد ۲۰ موش ماده ۵-۸ هفتهای (در حدود ۲۰گرمی) با تزریق به نقاط مختلف بدن موش شامل: داخل صفاقی، قائده دم، زیر کتفی و زیر جلدی، از آنتیژنهای تهیه شده از سوشهای پروماستیگوت لیشتمانیا اینفنتوم به مقدار ۱۰۰۶× ۳۰ انگل به همراه یاور فروند کامل در ایمنیزایی اول، یاور فروند ناقص در ایمنیزایی دوم و سوم هرکدام به فواصل دو هفته تحت ایمونیزاسیون قرار گرفتند. پس از بررسی سرم موشها از ایمونیزاسیون قرار گرفتند. پس از بررسی سرم موشها از نظر تشکیل آنتیبادی با روش الایزا، آنتیژن بدون یاور بهعنوان بوستر نهایی ۳ روز قبل از فیوژن، داخل ورید دم تزریق گردید [۱۰]. شکل ۱ ایمونیزاسیون موشهای تزریق گردید [۱۰]. شکل ۱ ایمونیزاسیون موشهای نشان می دهد.

الف- تزريق صفاقي

ج- تزریق زیر کتفی ب- تزریق زیر جلدی شكل ۱. ايمونيزاسيون موشهاي BALB/c و تزريق آنتيژن به نقاط مختلف بدن موشها

روش تعیین تیتر آنتیبادی سرمی موشها: بهمنظور پوشاندن چاهکهای پلیت الایزا از Ag آماده شده به مقدار۳۵ میکروگرم در ۱۰۰ میکرولیتر (Phosphate buffered saline) PBS حل شد و از سوسپانسیون حاصل بر هر چاهک در پلیت الایزا اضافه شد و به مدت ۲۰-۱۶ ساعت در ۴ درجه سانتی گراد انکوبه گردید. سپس توسط بافر شستشو (PBS حاوی ۰/۰۵ درصد توین ۲۰) یک بار چاهکها شستشو شدند. در مرحله بعد۲۰۰ میکرولیتر از PBS حاوی ۲ درصد آلبومین سرم گاوی (BSA) در هر چاهک اضافه گردید طی ۲ ساعت انکوباسیون در ۳۷ درجه سانتی گراد عمل مسدودسازی صورت گرفت. سپس عمل شستشو انجام گرفت. ۱۰۰ میکرولیتر از آنتیبادی ضدایمونوگلوبولین موشی (کونژوگه) در هر چاهک اضافه شد و انکوبه گردید و عمل شستشو انجام گرفت. سپس توسط سوبسترای تترامتیل بنزیدین (TMB) در محل تاریک انکوبه گردید. به کمک اسیدسولفوریک ۲ میلیمولار واکنش متوقف گردید و جذب چاهک ها در طول موج ۴۵۰ نانومتر و با دستگاه الایزا ریدر خوانده شد.

۴،۲. آمادهسازی سلولهای SP2/0 برای ادغام سلولی: از سلولهای Sp2/0-Ag14 (IBRC C10106) Sp2/0-Ag14) که منشأ لنفوسیت B با ویژگی غیرتولیدکننده آنتیبادی هستند استفاده شد. از این سلولها به صورت انبوه با توجه به نیاز کشت داده شد و به طور مداوم میزان رشد آنها بررسی گردید تا در شرایط مطلوب از کشتهایی که درصد سلولهای زنده بیش از ۹۰ بود برای فیوژن

روش کشت سلولهای SP2/0: ۱۵ درصد از سرم جنین گاوی (FCS)،۲ درصد ال- گلوتامین، به مقدار ۱ درصد پنی سیلین-استريتومايسين به آنها اضافه شد. سيس توسط محيط كشت RPMI – 1640 حجم محیط کشت کامل در زیر هود کشت به ۱۰۰ میلیلیتر رسـید. سـپس سـلولهای SP2/0 از نظر رشــد و تکثیر و آلودگی کنترل گردید و به یک فلاسک کوچک حاوی محیط کشت کامل منتقل شدند. فلاسکهای انتخابی برای انجام ادغام سلولی بهطور مرتب و بهموقع تعویض محیط و شمارش ۵،۲. طرز استخراج ماكروفاژها از صفاق موش سالم: موش

شدند و قبل از ادغام سلولی در فاز لگاریتمی و با درصد بالایی از زنده بودن نگهداری شدند و در زمان ادغام سلولی مورد استفاده قرار گرفتند.

جداسازی طحال موش ایمن شده و استخراج سلولهای آن: برای ادغام سلولی نیاز به سلولهای لنفوسیت B است که این سلولها در طحال موش ایمن شده وجود دارد. برای این منظور، طحال موش ایمن شده با رعایت شرایط استریل در زیر هود برداشته شد. توسط سرنگ ۲۰ میلی لیتری حاوی محیط RPMI1640و با سر سوزن ۲۵، محتویات سلولی طحال استخراج شد. این عمل تا تخلیه کلیه سلولهای طحال چندینبار تکرار شد. برای از بین بردن اریتروسیتها بر روی سوسیانسیون حاصله ۵ml کلریدآمونیوم اضافه شد، سپس سانتریفیوژ گردید (g ،۱٠mn ×۲۰۰) و سلولهای حاصل سه بار توسط محیط RPMI1640 شستشو شدند.

روش فیوژن سلولی و هیبریدسازی: سلولهای طحالی و Sp2/0 پس از شستشو به نسبت ۱۰ به ۲ با یکدیگر مخلوط گردید و با محیط کشت شستشو (RPMI) به حجم ۴۰ میلی لیتر رسانده شد و به مدت ۱۰ دقیقه در دور ۳۰۰g سانتریفیوژ گردید. مایع رویی به طور کامل برداشته شد و رسوب ته لوله با تکانهای آرام به حالت تعلیق درآمد. یک میلیلیتر از پلیاتیلن گلیکول بهصورت قطرهقطره دریک دقیقه به سوسیانسیون سلولی اضافه شد و در دمای °C ۳۷ به مدت یک دقیقه قرار گرفت. سپس ۲۰ میلی لیتر از محیط کشت شستشو در ۵-۴ دقیقه به مخلوط سلولی اضافه گردید و سلولها به مدت ۱۰ دقیقه در ۳۰۰ g سانتریفیوژ شدند. مایع رویی دور ریخته شد و سلولها به محیط کامل حاوی هیپوگزانتین، آمینوپترین، تیمیدین (HAT) ۲ درصد منتقل شد. سپس به چاهکهای پلیت به مقدار ۱۰۰ میکرولیتر از سوسپانسیون سلولی توسط سمپلر ۸ کاناله اضافه گردید و در انکوباتور CO₂دار در دمای °C ترار گرفت. مایع رویی چاهکهایی که زرد شده بودند برداشته شد تا غربال توسط روش الایزا به شرح مذکور انجام

قطع نخاع شد و در اتانول ۷۰ درصد قرار داده شد. سپس در زیر

هود در شرایط استریل تشریح گردید و در حدود Ω ml از محیط کشت RPMI (دمای Ω °C) به داخل صفاق موش توسط سرنگ تزریق گردید. سپس مایع تجمع شده در صفاق را توسط سرنگ استریل دیگر کشسیده و به فلاکس کوچک حاوی محیط کامل ریخته ودرانکوباتور Ω °C در مجاورت Ω در صد Ω 0 کشت داده شد.

۶۰۲ طرز تهیه مایع رویی (supernatant) کشت سلولهای SP2/0 و ماکروفاژهای صفاقی: سلولهای مورداستفاده، SP2/0 و ماکروفاژهای صفاقی هرکدام بهطور جداگانه با محیط و ماکروفاژهای صفاقی هرکدام بهطور جداگانه با محیط کشست (Gibco Co. UK) ARPMI-1640)، (Gibco Co. UK) FBS استرپتومایسین) در حضور ۱۰ درصد ۵ درصد CO2 کشت داده شدند. سپس مایع رویی سلولها دور ریخته و پس از دو بار شستشو توسط محیط کشت کامل طبق شرایط مذکور انکوبه شدند. پس ازگذشت ۲۴ ساعت و در فاز شرایط مذکور انکوبه شدند. پس ازگذشت ۳۰ ساعت و در فاز ایستا سانتریفوژ شد (به مدت پنج دقیقه با سرعت , ۲۲۰۰۰ عبور امایع رویی حاصل از روسوب جدا گردید واز فیلتر۲۲۱۳ عبور داده شد.

۷،۲انجام Limiting dilution برای ردیابی منوکلونهای هیبریدوما: هیبریدوماها پس از تکثیر برای جداسازی منو کلونهای تولید کننده آنتی بادی آماده سازی شدند. کلونهای مثبت از نظر تولید آنتی بادی اختصاصی انتخاب گردید. پس از شمارش، سوسپانسیون سلولی به حدی رقیق گردید که در یک میلی لیتر آن ده سلول وجود داشته باشد. در این صورت می توان با افزودن ۱۰۰ میکرولیتر در هر چاهک در واقع یک ســلول را به هر چاهک انتقال داد که اساس روش نهایی رقت را تشکیل میدهد. سپس ۵ -۳ روز پس از انجام تکثیر سلولی پلیتها یک روز در میان کنترل و در صورت لزوم تعویض محیط میشد و پس از گذشت حدود ۱۰ روز چنانچه فقط یک سلول در یک چاهک انتقال داده شـده باشـد یک توده سـلولی در تمام فضـای چاهک دیده خواهد شد ولی چنانچه دو سلول یا بیشتر در یک چاهک انتقال داده شده باشد، دو، سه یا چند توده سلولی در فضای چاهک مشاهده خواهد شد. پس از آنکه چاهکهای حاوی منوکلون شناسایی شدند و به حدی از رشد رسیدند که مایع رویی چاهک زرد گردید نسبت به غربال آنها توسط روش مذکور اقدام

۸،۲. تکثیر سلولهای هیبریدوما: سلولهای مثبت موردنظر

از چاهکهای ۹۶ خانه به ۲۴ خانه منتقل شدند و بهتدریج تکثیر یافتند و به فلاسکهای کوچک منتقل شدند. تعدادی از سلولهای این مرحله در محیط مخصوص انجماد سوسپانسه گردید و در ازت مایع برای استفاده در آزمایشهای بعدی نگهداری شدند.

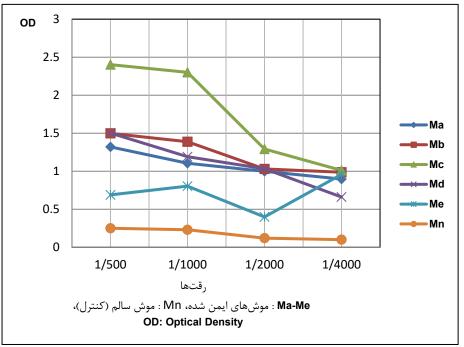
.۹.۲ روش محاسبات آماری: برای تجزیه وتحلیل داده ها از نرم افزار آماری SPSS با نسخه ۱۸ و از آزمون تی تست استفاده شد.

ماکروفاژهای صفاقی) با فاکتورهای رشد بر روی مسبر یدوماها: هیبریدهای حاصل از فیوژن ششم به ۲۱ پلیت ۶ هیبریدهای تقسیم شد که بهازای هرچاهک اسلام ۲۱×۱۰۵ سلول قرار خانهای تقسیم شد که بهازای هرچاهک اسلام ۲۱×۱۰۵ سلول قرار گرفت. به سه پلیت نخست محیط کشت کامل حاوی ۱۵۰رصد مایع رویی سلولهای سلولهای ۱۵۰روفاژی صفاقی اضافه شد. به سه پلیت دوم محیط کشت کامل حاوی ۱۰درصد مایع رویی سلولهای ماکروفاژی صفاقی اضافه شد. به سه پلیت سوم به محیط کامل ترکیبی از مایع رویی (سلولهای گروفاژی صفاقی اضافه شد. به سه پلیت سوم به ماکروفاژی) به میزان مساوی و به مقدار ۱۰درصد ریخته شد و به ماکروفاژی) به میزان مساوی و به مقدار ۱۰درصد ریخته شد و به پلیت چهارم محیط کشت کامل حاوی ۱ درصد سدیم فاکتور پیرووات فاکتور رشد اضافه شد. در سه پلیت پنجم فقط از لایه فیدرلایر (2000cell/vel) استفاده شد. به سه پلیت آخری تنها محیط رشد کامل جهت کنترل (شاهد) اضافه شد.

٣. يافتهها

شده به روش الایزا و توسط آنتیژن پروماستیگوت لیشمانیا ایمن شده به روش الایزا و توسط آنتیژن پروماستیگوت لیشمانیا اینفنتوم (جداشده از یک بیمار در ایران) نشان داد که موشها پس از دریافت سومین دوز آنتیژن، آنتیبادی با تیتر مناسب علیه اشکال پروماستیگوتی لیشمانیا اینفنتوم تولید کردهاند. منحنی تیتراسیون سرم موشها در مقایسه با موش ایمن نشده در شکل ۲ نشان داده شده است.

با توجه به نتایج منحنی تیتراسیون سرم موشها، عیار آنتیبادی (OD) در سرم موشهای BALB/c ایمن شده در چهار رقت مختلف (1/1.4.5.5.5.5) در موش C در موش C مقایسه با چهار موش دیگر از همه بیشتر بود؛ یعنی تیتر آنتیبادی 1/2.5.5.5 برای ادغام سلولی انتخاب گردید.

شکل ۲. مقایسه عیار آنتیبادی در سرم موشهای ایمن شده با سرم موش سالم

میانگین تیتر آنتیبادی در رقتهای مختلف در موشهای ایمن شده، در موش c از همه بیشتر (۲/۵) و در موش e از همه کمتر (۰/۶۵) و در موش a متوسط (۱/۲۵)

ند بروماستیگوت لیشمانیا اینفنتوم: از بین هیبریدهای در طد پروماستیگوت لیشمانیا اینفنتوم: از بین هیبریدهای در حال رشد ۱۶ هیبرید که با آنتیژن پروماستیگوت لیشمانیا اینفنتوم واکنش مثبت قوی نشان داده بودند و عیار آنتی بادی بالاتری را داشتند انتخاب شدند و توسط Limiting dilution بررسی شدند. ساپکلونهای موردنظر با آزمون الایزا مورد بررسی قرار گرفتند که شامل از فیوژن سوم 854 F III، 1A4 F III فیوژن چهارم، شامل VG FIV،1D6 FIV شامل از فیوژن چهارم، شامل SE4 F III، F III

6G2 FV ,8E6 8G8 FV بنجم 7F6 FIV،6C4 FIV، 5H10 ، 5G6 FVI فيوژن ششم هيبريدهاى FV, 8F4 FV , وفيوژن ششم هيبريدها از چاهكهاى 9۶ خلنه 8D2 FV ،6G2 FVI،FVI اين هيبريدها از چاهكهاى 9۶ خلنه به ۲۴ خانه منتقل شدند و به تدريج تكثير يافتند و به پليتهاى شدش خلنهاى و از اين پليتها به فلاسكهاى كوچك منتقل شدند. تعدادى از سلولهاى اين مرحله براى انجام آزمايش برداشته شدند و بقيه در محيط مخصوص انجماد سوسپانسه شده و در ازت مايع نگهدارى شدند. نتايج حاصل در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱. هیبریدهای مثبت حاصل از چهار فیوژن که بالاترین تیتر آنتیبادی (Ab) را دارند

فيوژن ششم		فيوژن پنجم		فيوژن چهارم		فيوژن سوم	
تيترAb	نام هیبرید	تيترAb	نام هیبرید	تيترAb	نام هیبرید	تيترAb	نام هیبرید
1/184	5G6 FVI	1/480	6G2 FV	٠/٨١٩	1D6 FIV	+/Y19	1A4 F III
\/\ • Y	5H10 FVI	٠/٩٩٨	8E6 FV	٠/٨٠١	4C9 FIV	۰/۷۴۵	4B4 F III
1/197	6G2 FVI	•/٩٩٩	8F4 FV	•/٨Δ•	6C4 FIV	٠/٧۴٨	4G1 F III
١/۵۱۵	8D2 FVI	•/994	8G8 FV	٠/٨۵٨	7F6 FIV	٠/۶٩٢	8E4 F III

فيوژن ششم:FVI , فيوژن سوم :FIV , فيوژن چهارم :FIV , فيوژن پنجم :FV , تيتراَنتيبادي (Ab)

۳،۳ انجام حد نهایی رقت۱ برای ردیابی تککلونهای

هیبریدوما: هیبریدوماها پس از تکثیر برای جداسازی تككلونهاى توليدكننده أنتى بادى أمادهسازى شدند. براى اين منظور، کلونهای مثبت از فیوژنهای پنجم و شــشــم که از نظر تولید آنتیبادی اختصاصی نسبت به سایر کلونها تیتر آنتیبادی بیشتری داشتند انتخاب شدند و پس از تهیه سوسپانسیون یکنواخت با روش Limiting dilution رقت داده شدبه طوری

که در هر چاهک یک یا نیم کلون قرار گرفت و در پلیتهای حاوی محیط کشت با بستر Feeder layer و فاکتورهای رشد کشت داده شدند.

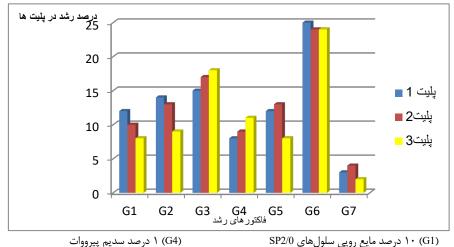
با این روش تککلونهای تولیدکننده آنتیبادی مونوکلنال مجزا شدند. جدول ۲ نتایج تکثیر هیبریدوماها برای جداسازی تک کلونهای تولید کننده آنتی بادی توسط روش حد نهایی رقت را نشان میدهد.

جدول ۲. نتایج انجام روش حد نهایی رقت برای ردیابی تک کلونهای هیبریدوما

	8D2 FVI	هيبريد مثبت		هیبرید مثبت 6G2 FV				
Abتيتر	نام منوكلن	تيتر Ab	نام منو کلون	تيترAb	نام منوكلون	تيترAb	نام منوكلون	
1/61 •	8D2 FVI6	٠/٨٩٨	8D2 FVI1	٠/٨٨٩	6G2 FV6	٠/٨٩٠	6G2 FV1	
•/99•	8D2 FVI7	٠/٩٠٩	8D2 FVI2	٠/٩٠٠	6G2 FV7	٠/٩٨٩	6G2 FV2	
•/٨٨٨	8D2 FVI8	1/17٣	8D2 FVI3	۰/۸۹۵	6G2 FV8	1/117	6G2 FV3	
•/٧۶٩	8D2 FVI9	•/٩٩٩	8D2 FVI4	•/٧٨٨	6G2 FV9	1/•1•	6G2 FV4	
·/۵۶Y	8D2 FVI10	•/٩٩•	8D2 FVI5	+/YYY	6G2 FV10	٠/٨٩٩	6G2 FV5	

نتایج مقایسـه تأثیر مایع رویی کشـت سـلولهای (sp2/0 و ماکروفاژهای صفاقی) با فاکتورهای رشد بر روی **هیبریدوماها:** با توجه به شکل ۳، درصد رشد سلولهای هیبرید

و مادر گروههای G3 وG6 از همه بیشتر است؛ این نشان دهنده آن است که مایع رویی (سلولهای sp2/0 و سلولهای ماکروفاژی) از نظر تأثير با فاكتور رشد OPI قابل مقايسه هستند.

(G1) ۱۰ درصد مایع رویی سلولهای SP2/0

(G2) ۱۰ درصد مایع رویی سلولهای ماکروفاژهای صفاقی

(G3) ۱۰ درصد مایع رویی سلولهای (ماکروفاژهای صفاقی و

در هر گروه ۳ پلیت ۶ خانهای

در هر چاهک ۲/۵×۱۰^۵ سلول هیبریدوما

(G7) محیط کشت کامل (کنترل بدون فاکتور, شد)

(G5) لايه فيدرلاير (G5)

OPI (G6)

در هر چاهک ۱۵۰میکرولیتر محیط کشت کامل شکل ۳. مقایسه تأثیر مایع رویی (سلولهای ماکروفاژهای صفاقی و SP2/0) با فاکتورهای مختلف رشد بر روی سلولهای هیبریدوماها

٤. بحث و نتيجه گيري

از سال ۱۹۷۵ یعنی زمانی که کوهلر و ملیشتاین آنتیبادی مونوکلونال را کشف کردند پیشرفت سریعی در زمینه تکنولوژی هیبریدوما و کاربرد آنتیبادی مونوکلونال بهوجود آمده است. همچنین Pan و McMahon-Pratt در سال ۱۹۸۸ آنتیبادی مونوکلونی را علیه آماستیگوتهای لیشمانیا پیفانوئی تهیه کردند [۱۱] و در سال ۲۰۰۴ Froes و همکارانش آنتیبادی منوکلونی را علیه آماستیگوتهای لیشمانیا شاگاسی تهیه کردند [۱۲].

تاکنون مونوکلونال آنتیبادی اختصاصی گونههای لیشمانیا مکزیکانا، برازیلیانسیس و کمپلکس تروپیکا و دونووانی برای استفاده در تشخیص ایمنی و تقسیمبندی تاکسونمی گونههای لیشمانیا تولید شده است [۱۹–۱۷]. با توجه به مطالعات مختلفی که روی آنتیژنهای گونههای مختلف لیشمانیا صورت گرفته است اطلاعات کمی در مورد لیشمانیا اینفنتوم موجود است. با این حال با اطلاعات موجود در شبکه، تاکنون مونوکلونال آنتیبادی اختصاصی علیه فرم پروماستیگوتهای لیشمانیا اینفنتوم سویه ایران تهیه نشده است؛ بنابراین تهیه مونوکلونال آنتیبادی اختصاصی علیه فرم پروماستیگوتی لیشمانیا اینفنتوم سویه ایرانی اختصاصی علیه فرم پروماستیگوتی لیشمانیا اینفنتوم سویه ایرانی به نظر میرسد.

در این تحقیق ۱۲ فیوژن انجام گرفت که نتایج چهار فیوژن موفقیت آمیز بود. چهارمین، پنجمین و ششمین ادغامهای سلولی همراه با موفقیت بود و منجر به دستیابی کلونهای متعدد گردید. حدود ۱۰ درصد از چاهکها مربوط به هر پلیت ۹۶ خانهای حاوی کلونهای مثبت بود که درصد مناسبی است. کلونهای با جذب بالا در واکنش با آنتیژن پروماستیگوت لیشمانیا اینفنتوم برای تکثیر به روش حد نهایی رقت انتخاب گردیدند. هیبریدهایی که تیتر آنتیبادیهای آنها بالای یک بود شناسایی شدند (GG2 FV3، 6G2 FV4) و برای آزمایشهای بعدی در تانک ازت نگهداری شدند.

تأثیرات برخی از تکنیکهای کاربردی طراحی شده بهترتیب به شرح زیر مورد بحث قرار می گیرد. یکی از این تکنیکها که در تسریع تکثیر سلولهای هیبریدوما و افزایش تولید آنتیبادی مونوکلونال مؤثر است، بررسی نقش مایع رویی کشت سلولهای sp2/0) و ماکروفاژیهای صفاقی) روی هیبریدهای حاصل از فیوژن است. شکل ۳ نشان میدهد که رشد سلولهای هیبرید وما در گروههای G3 و G6 در مقایسه با سایر گروهها از همه بیشتر است. این نتایج نشاندهنده آن است که مایع رویی (سلولهای sp2/0 و

سلولهای ماکروفاژی) اگر ترکیبی مورد استفاده قرار گیرند اثرات بیشتری دارند و با فاکتور رشد OPI قابل مقایسه هستند. در این تکنیک نکته قابل توجه دیگر این است که در سه پلیت سوم که محیط کامل حاوی ترکیبی از مایع رویی کشت سلولهای (sp2/0 و ماکروفاژیهای صفاقی) در مقایسه با G6 که محیط کامل حاوی فاکتور رشد OPI بود هیبریدوماها برعکس حالت عادی که معمولاً طي ۵ روز افزايش مييافتند طي ٧ روز افزايش نشان دادند یعنی سه روز دیرتر رشد کردند و تعداد آنها نیز بیشتر از تعداد هیبریدها نسبت به حالت عادی بود (۳۵ درصد در برابر ۲۵ درصد)؛ پس میتوان نتیجه گرفت که ترکیب مایع رویی کشت سلولهای (sp2/0 و ماکروفاژیهای صفاقی) از نظر تأثیر با فاکتور رشد OPI یکسان هستند با این تفاوت که فاکتور رشد OPI در مقایسه با آن سه روز زودتر سبب تكثير هيبريدها مي گردد. نتايج ما با اين روش با نتایج بهدستآمده از مطالعه wu و همکارانش و میرجلیلی و مجیدی و سایر محققان قابل مقایسه میباشد (۵۹). این تکنیک سه بار روی هیبریدهای حاصل از عمل فیوژن تکرار شد که نتایج مشابهی حاصل گردید.

نکته دیگری که در این تکنیک جلب توجه می کرد این بود که مایع رویی کشت سلولهای (sp2/0) و ماکروفاژیهای صفاقی) زمانی بیشتر مؤثر بودند که سلولهای مذکور در فاز ایستا بودند و برای تأیید این فرایند تأثیر مایع رویی سلولهایی که در فاز ایستا بودند بر روی سلولهای که در فاز ایستا نبودند بر روی سلولهای هیبریدوما مقایسه شد و این عمل نیز سه مرحله تکرار گردید که نتیجه ثمربخشی را داشت و از نظر آماری معنیدار بود ($coldsymbol{2}$). به نظر میرسد در فاز ایستا برخی فاکتورهای رشد ترشح می شود به نظر میرسد در استفاده از سلولهای ماکروفاژیهای صفاقی، و این سلولها است که در اصل در حالت عادی تعداد تعداد اندک این سلولها است که در اصل در حالت عادی تعداد آنها کم میباشد اما توسط گلیکولات می توان آنها را تهییج کرد

در سال ۲۰۰۶ Tang و همکاران در خصوص تأثیر مایع رویی کشت سلولهای کشت سلولها گزارش دادند که مایع رویی کشت سلولهای اپیتلیال پوست و اندوتلیال ورید ناف انسان، باعث القای بلوغ سلولهای دندریتیک مشتق از مونوسیت می گردند و نیز باعث بهبود فنوتیپ و عملکرد سلولها در شرایط آزمایشگاهی می گردند [۱۹] که این امر در مطالعه ما روی سلولهای هیبریدوما صورت گرفته است. از سوی دیگر از آنجا که در کار این محققان بررسی

مطمئن میباشد؛ بنابراین در این تحقیق بررسی تأثیر سوپرناتانت کشت سلولی (SP2/0 - ماکروفاژهای صفاقی) بر روی سلولهای هیبریدومای مولد آنتیبادیهای مونوکلونال به عنوان فاکتور رشد، ضروری به نظر می رسد.

دلایلی که انگیزه تحقیق ما را تقویت میکند تولید نشدن آنتیبادی مونوکلونال علیه فرم پروماستیگوت لیشمانیا اینفنتوم در ایران است و نیز در حال حاضر زمینههایی از تحقیق و تشخیص وجود دارد که بدون آنتیبادیهای مونوکلونال انجام آنها ممکن نست.

با توجه به نتایج مطالعه حاضر بر روی سلولهای حاصل از فیوژن، مایع رویی تهیه شده از کشت سلولهای SP2/0 و ماکروفاژهای صفاقی موش را میتوان برای طراحی و تهیه فاکتور رشد مؤثر برای تکثیر هیبریدها گام برداشت.

تشکر و قدردانی

این تحقیق منتج از طرح پژوهشی با کد ۲۴۵۴ با حمایت مالی معاونت پژوهشی دانشگاه محقق اردبیلی انجام شد. بدین وسیله از معاونت محترم پژوهشی و فناوری دانشگاه محقق اردبیلی سپاسگزاریم.

References

- [1]. Assefa A. Leishmaniasis in Ethiopia: A systematic review and meta-analysis of prevalence in animals and humans. Heliyon. 2018; 4(8):723-731.
- [2]. Abrham A , Zewdu S. A Review on Canine Leishmaniasis; Etiology, Clinical Sign, Global Veterinaria. 2016; 17 (4): 343-352.
- [3] Raul Ř R, et al. Canine Leishmaniasis: An Overview of the Current Status and Strategies for Control. BioMed Research International.2018; 2018: 26:1-12.
- [4]. Oryan, A., Akbari M. Worldwide risk factors in leishmaniasis. Asian Pacific Journal of Tropical Medicine. 2016; 9(10): 925–932.
- [5]. Andréia P T, Tayse D. S, Tatiane A P, Renato L S. Sexual and vertical transmission of visceral leishmaniasis. The Journal of Infection in Developing Countries.2014; 8(4):403-7.
- [6] Gashaw E, Debalke D, Aman E, Emim B. Review on Leishmaniasis. Journal of American Science. 2018;142: 67-73.
- [7]. Iatta R, Furlanello T, Colella V, Tarallo V, Latrofa M, Brianti E, et al. A nationwide survey of Leishmania infantum infection in cats and associated risk factors in Italy. PLoS Negl Trop Dis. 2019; 13: e0007594.
- [8]. Cantos-Barreda A, Navarro R, Pardo-Marín L, Martínez-Subiela S, Ortega E, Cerón JJ, et al. Clinical leishmaniosis in a captive Eurasian otter (Lutra lutra) in Spain: a case report. BMC Vet Res.2020; 16:312.
- [9]. Dong, S.; Zhang, C.; Liu, Y.; Zhang, X.; Xie, Y.; Zhong, J.; Xu, C.; Liu, X. Simultaneous production of monoclonal antibodies against Bacillus thuringiensis (Bt) Cry1 toxins using a mixture immunization. Anal. Biochem. 2017; 531, 60-66.
- [10] Gao, Y.; Huang, X.; Zhu, Y.; Lv, Z. A brief review of monoclonal antibody technology and its representative applications in immunoassays. J. Immunoass. Immunochem. 2018; 39, 351–364.
- [11].Pan AA, McMahon-Pratt D. Monoclonal antibodies specific for

روی سلولهای دندریتیک مشتق از مونوسیت، انجام پذیرفته است در این مطالعه فقط از نظر تأثیر مایع رویی کشت سلولها قابل بیان میباشد.

در این تحقیق ۱۲ منوکلون تیتر آنتی بادی مطلوبی را داشتند. در مقایسه با کار سایر محققان نتایج ما از نظر تعداد منوکلون به دست آمده اختلاف دارد و این اختلاف چشم گیر را می توان به دلیل به کار بردن استراتژیهای نوین کاربردی ما و همچنین گستردگی آن روشها دانست که در مطالعه آنها از این روشها استفاده نشده است. ساختن آنتی بادی مونو کلونال علیه یروماستیگوتهای لیشمانیا اینفنتوم از این نظر مهم است که کاربرد در تعیین گونه لیشمانیا، تشخیص مستقیم آن در زخم، مفید واقع می گردد [۲۱،۲۰]. در فیوژن سلولی، برای تولید هیبرید یکی از موارد بسیار ضروری وجود فاکتور رشد قوی است که در صورت نبود، آن تولید هیبریدوما امری مشکل می باشد [۲۳،۲۲]. سلولهای هیبریدوما معمولاً در محیط کشت غنی بهتر شد می کنند. فاکتورهای رشدی که از خارج از کشور وارد می شوند نظیر OPI و سدیم پیرووات، اولاً بسیار گران هستند ثانیاً تهیه آنها از خارج سـخت و زمان بر اسـت. برای اینکه تولید آنتی بادی های منوكلونال مقرون بهصرفه باشد مي توان فاكتورهاي رشد بيولوژيكي را جایگزین فاکتورهای رشد شیمیایی کرد. استفاده از این ماده بهعنوان فاکتور رشد، کههزینه، روش آسان و کاربردی، ایمن و

- the amastigote stage of Leishmania pifanoi. I. Characterization of antigens associated with stage- and species-specific determinants. J Immunol. 1988; 140(7):2406-14.
- [12]. Froes AM, Santos CVD, Penha-Filho ML, Teixeira MCA et al. Sub-clinical infection as an effective protocol for obtaining anti-Leishmania chagasi amastigote antibodies of different animal species. Veterinary Immunology and mmunopathology. 2004; 99: 135–141.
- [13]. He, K.; Mao, Q.; Zang, X.; Zhang, Y.; Li, H.; Zhang, D. Production of a broad-specificity monoclonal antibody and application as a receptor to detection amatoxins in mushroom. Biologicals. 2017; 49, 57–61.
- [14]. Jose F. Santos-Neto , Fabricia O.Technological Advancements in Monoclonal Antibodies. Hindawi. 2021;2021:1-19.
- [15]. Listek M, Hönow A, Gossen M, Hanack K. A novel selection strategy for antibody producing hybridoma cells based on a new transgenic fusion cell line. Sci. Rep. 2020;10 (1): 1664.
- [16] Mendoza-Roldan, J.A.; Otranto, D.; Zatelli, A. Clinical, haematological and biochemical findings in tigers infected by Leishmania infantum. BMC Vet. Res. 2020;16: 214.
- [17] Azami-Conesa, I.; Martínez-Díaz, R.A.; González, F.; Gómez-Muñoz, M.T. First Detection of Leishmania infantum in Common Urban Bats Pipistrellus pipistrellus in Europe. Res. Vet. Sci. 2020; 132: 172–176.
- [18]. Kuppeveld, B.L. Haagmans, F. Grosveld, B.J. Bosch. A human monoclonal antibody blocking SARS-CoV-2 infection. Nat. Commun. 2020;11 (1): 2251.
- [19]. Tang H, Guo Z, Zhang M, Wang J, Chen G, Cao X. Endothelial stroma programs hematopoietic stem cells to differentiate into regulatory dendritic cells through IL-10. Blood 2006; 108(4):1189-97.
- [20]. Zaroff S, Tan G. Hybridoma technology: the preferred method

- for monoclonal antibody generation for in vivo applications. Biotechniques.2019; 67 (3): 90-92.

  [21]. De Almeida R, Nakamura CN, De Lima Fontes M et al.
- Enhanced immunization techniques to obtain highly specific monoclonal antibodies. MAbs.2018; 10(1): 46–54.

  [22]. Watabe I , Kuwabara T. "Biosimilarity assessment of

- biosimilar therapeutic monoclonal antibodies," Drug Metabolism and Pharmacokinetics.2019;34 (1): 64–70. [23]. Grilo AL, Mantalaris A. The increasingly human and profitable monoclonal antibody market. Trends Biotechnol. 2019;37(1): 9–16.